

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie, linia maghiară
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	licenta
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Arhivistică

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Diplomatică și sigilografie HLM1506						
2.2 Titularul activităților de curs	Kovács András, Bogdándi Zsolt						
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studii	II	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	ex.	2.7 Regimul disciplinei	obl. la arhivistica și opțional la istorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	4	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	56	3.6 seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					18
Tutoriat					20
Examinări					6
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		70			
3.8 Total ore pe semestru		126			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu sunt
4.2 de competențe	• Nu sunt

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Prezenta obligatorie
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Prezenta obligatorie

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Curs și seminar pentru acumularea cunoștințelor de bază pentru studenții de la domeniul istorie, specializarea istorie medie și premodernă • Însușirea noțiunilor de bază din domeniul științelor auxiliare ale istoriei, diplomatica și sigilografia • Parcurgerea și însușirea bibliografiei acestor domenii • Însușirea unor termeni și noțiuni prin activități practice (consultarea unor arhive)
Competențe transverșale	<ul style="list-style-type: none"> •

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea unor cunoștințe privind practica scrisului în evul mediu și epoca premodernă
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Recunoașterea caracterelor specifice ale unor documente medievale și premoderne • Însușirea unor cunoștințe privind tipurile de sigilii • Însușirea unor cunoștințe privind instituțiile care emiteau documente

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1.Scopul studierii diplomatiei și a sigilografiei	expunere sistematică	
2. Diplomatie. Cancelariile din Ungaria și Transilvania. Categoriile de documente. Caracteristicile interne ale documentelor.	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
3. Baze de date online: „A középkori Magyarország levéltári forrásainak adatbázisa”; „A középkori Magyarország digitális könyvtára”; „Magyar Levéltári portál”; Museum. „A magyar múzeumok honlapja”; Baze de date Arcanum (online și offline).	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică, prezentarea bazelor de date și explicarea modului de folosire ale acestora	
4. Transmiterea textelor medievale. Arhive și colecții de documente medievale privind istoria Transilvaniei.	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
5. Colecții de izvoare manuscrise. Ediții de documente medievale privind Transilvania.	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
6. Elemente de datare a documentelor medievale.	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
7. Sigilografie. Tipare de sigilii. Folosirea sigiliului în scrisul medieval. Categoriile de sigilii. Sigiliile principalelor emitenți de documente din Transilvania.	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
8. Aplicații conexe: 1. Arhondologie: Metodele de alcătuire ale listelor arhondologice, publicații. 2. Geografia istorică. Metodologia cercetării, geografii istorice publicate și baze de date electronice. 3. Heraldică.	expunere sistematică, demonstrație didactică	
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații

1. Caracteristicile documentelor emise de cancelaria princiară	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
2. Caracteristicile documentelor emise de locurile de adeverire	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
3. Caracteristicile documentelor emise de autoritățile locale (orașe, comitate, scaune) și persoane private	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
4. Forma și conținutul documentelor emise, etapele emiterii	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
5. Folosirea și rolul sigiliilor în perioada Principatului Transilvaniei	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
6. Sigiliile cancelariei princiare și ale locurilor de adeverire	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	
7. Sigiliile autorităților locale (comitate, scaune, orașe, târguri, sate)	expunere sistematică, discuții, demonstrație didactică	

Bibliografie

Bibliografie

Bogdándi Zsolt: *A kolozsmonostori konvent a fejedelemség korában*. Kolozsvár, 2012.

Csánki Dezső: *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában*. I–III, V. Bp. 1890–1913. V. passim.

Fejér Tamás: *Kancelláriai jegyzetek az erdélyi fejedelmi kancellária okleveles gyakorlatában a Báthoriak korában (1571–1602)*

Gálfi Emőke: *A gyulafehérvári hiteleshely requisitorai (1556–1690)*. Kolozsvár, 2015.

Györffy György: *Geographia historica Hungariae tempore stirpis Arpadianae*. Az Árpád-kori Magyarország történelmi földrajza. I3–IV. Bp. 1987–1998. I. 5–17.

Idem: *A középkori okleveles források kutatása Erdélyben*. In: *Codex diplomaticus Transsylvaniae. Diplomata, epistolae et alia instrumenta litteraria res Transsylvanas illustrantia*. Erdélyi okmánytár. Oklevelek, levelek és más írásos emlékek Erdély történetéhez. I. (1023–1300). Bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel regesztákban közzéteszi Jakó Zsigmond. Bp. 1997. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai. II: Forráskiadványok 26.). 7–32.

Idem: *Magyar oklevéltan*. Bp. 1930. (A magyar történettudomány kézikönyve II/3.).

Idem: *Magyarország világi archontológiája 1301–1457*. I–II, Bp. 1996 (História Könyvtár. Kronológiák, adattárak 5.). p. XXIII–XXXIII.

Idem: *Sigilografia cu referire la Transilvania până la sfârșitul sec. al XV-lea*. In: *Documente privind istoria României*. Introducere. Vol. II. Buc. 1956. 561–619.

Imre Szentpétery: *A kronológia kézikönyve*. A Chronologia és az Oklevéltani naptár összevont, javított és bővített kiadása. A szerző hagyatékának felhasználásával sajtó alá rendezte Gazda István. Kiegészítette

Érszegi Géza, Raj Tamás és Szögi László. Bp. 1985 (Tudománytár 15.). Capitoulul: Szentpétery: Chronologia, nr. 18. 24–25., 30–31. 34., 37–44., 59.

István Tringli: Középkori oklevelek kiadásának problémái. In: Fons 7 (2000). 1. sz. A történeti források kiadásának módszertani kérdései. Szerk. Kenyeres István. Az 1999. december 8-án tartott, Budapest Főváros Levéltára, Fons, Magyar Történelmi Társulat által szervezett Levéltári Nap előadásai. 7–40.

Istványi Géza: *A magyar nyelvű írásbeliség kialakulása*. Budapest, 1934.

Iván Borsa: Az erdélyi vajdák igazságszolgáltató és oklevéladó működése 1526-ig. Bp. 1940. (A Pázmány Péter Tudományegyetem Történelmi Szemináriumának Kiadványai 18.).

Jacobinus János erdélyi kancellár formuláskönyve (1602). Bevezetéssel és jegyzetekkel közléteszi Bónis György és Valentiny Antal. Kolozsvár, 1947.

Jakó Zsigmond–Radu Manolescu: A latin írás története. Bp. 1987. p. 41–61, capitolele: Íróanyag, írószerek, írástechnika, mai puțin cap. Papírkészítés Románia területén; p. 110–137,

Jakó Zsigmond: *Írás, levéltár, társadalom. Tanulmányok és források Erdély történelméhez*. Bp. 2016.

Kosáry Domokos: Bevezetés Magyarország történetének forrásaiba és irodalmába. I. 1. Általános rész I–II. Bp. 1970.

Kumorovitz Lajos Bernát: A magyar pecséthasználat a középkorban. Bp. 1993.

Mályusz Elemér: Az erdélyi magyar társadalom a középkorban. Bp. 1988.

Pécsi Anna: *Az erdélyi fejedelmi kancellária kialakulása és okleveles gyakorlata 1571-ig*. Budapest, 1938.

Trócsányi Zsolt: *Erdély központi kormányzata 1540–1690*. Budapest, 1980.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs		examen	50%
	Prezentări individuale	Pe parcurs	50%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			

•

Data completării

28. 03. 2020.

Semnătura titularului de curs

dr. Kovács András

Semnătura titularului de curs

dr. Bogdándi Zsolt

Data avizării în departament

30.03.2020

Semnătura directorului de departament

Dr. Nagy Robert-Miklos